

**METODOLOGII ORIENTATE PE OBIECTE
UTILIZATE ÎN PROIECTAREA
SISTEMELOR INFORMATICE**

Colegiul științific:

Prof. univ. dr. Victoria Stanciu
Prof. univ. dr. Bogdan Ștefan Ionescu
Prof. univ. dr. Mihai Florin
Prof. univ. dr. Veronica Ivancenco
Conf. univ. dr. Andrei Stanciu
Conf. univ. dr. Adrian Nicolae Cozgarea
Conf. univ. dr. Gabriel Cozgarea
Conf. univ. dr. Dana Boldeanu
Lect. univ. dr. Andrei Tinca
Lect. univ. dr. Cristina Venera Țarțavulea
Lect. univ. dr. Ofelia Ema Aleca

GABRIEL COZGAREA

**METODOLOGII ORIENTATE PE OBIECTE
UTILIZATE ÎN PROIECTAREA
SISTEMELOR INFORMATICE**

Ediție revizuită

**Editura ASE
București
2017**

ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE DIN BUCUREȘTI

Copyright © 2017, Editura ASE

Toate drepturile asupra acestei ediții sunt rezervate editurii.

Editura ASE

Piața Romană nr. 6, sector 1, București, România

cod 010374

www.ase.ro

www.editura.ase.ro

editura@ase.ro

Referenți:

Prof. univ. dr. Florin Mihai

Conf. univ. dr. Cristina Venera Țarțavulea

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

COZGAREA, GABRIEL

**Metodologii orientate pe obiecte utilizate în proiectarea sistemelor
informatică / Gabriel Cozgara. – Ed. rev.. -București : Editura ASE, 2017**

Conține bibliografie

ISBN 978-606-34-0172-5

004

Editura ASE

Redactor: Luiza Constantinescu

Tehnoredactor: Silvia Despa

Coperta: Claudia Marinela Dumitru

Autorii își asumă întreaga responsabilitate pentru ideile exprimate,
pentru originalitatea materialului și pentru sursele bibliografice menționate.

Cuprins

Prefață.....	9
---------------------	----------

Capitolul 1

Concepte de bază în proiectarea orientată pe obiecte a sistemelor informatice	11
--	-----------

1.1 Sistemul informațional și sistemul informatic.....	11
---	-----------

1.2 Ciclul de viață al sistemelor informatice.....	13
---	-----------

1.3 Concepte de bază în abordarea obiectuală.....	14
--	-----------

1.3.1 Obiectul.....	16
---------------------	----

1.3.2 Clasele.....	17
--------------------	----

1.3.3 Metode și mesaje.....	19
-----------------------------	----

1.3.4 Încapsularea.....	20
-------------------------	----

1.3.5 Abstractizarea.....	21
---------------------------	----

1.3.6 Moștenirea.....	22
-----------------------	----

1.3.7 Polimorfismul.....	23
--------------------------	----

1.3.8 Persistența	24
-------------------------	----

1.3.9 Relații între obiecte și clase.....	24
---	----

Capitolul 2

Metodologii de proiectare orientate pe obiecte	27
---	-----------

2.1 Metodologia OMT (Object Modeling Technique)	27
--	-----------

2.1.1 Formalismul OMT	27
-----------------------------	----

2.1.1.1 Modelul static	28
------------------------------	----

2.1.1.2 Modelul dinamic	30
-------------------------------	----

2.1.1.3 Modelul funcțional.....	32
---------------------------------	----

2.1.2 Dezvoltarea sistemelor informatice conform metodologiei OMT	33
---	----

2.1.2.1 Analiza.....	34
----------------------	----

2.1.2.2 Proiectarea sistemului	35
--------------------------------------	----

2.1.2.3 Proiectarea obiectelor	38
--------------------------------------	----

2.1.2.4 Implementarea	40
-----------------------------	----

2.2 Metodologia Booch	40
------------------------------------	-----------

2.2.1 Formalismul Booch.....	40
------------------------------	----

2.2.1.1 Modelarea statică a nivelului logic	41
---	----

2.2.1.2 Modelarea dinamică a nivelului logic.....	44
---	----

2.2.1.3 Nivelul fizic	46
-----------------------------	----

2.2.2 Dezvoltarea sistemelor informatice conform metodologiei Booch.....	47
--	----

2.3 Metodologia OOSE (Object-Oriented Software Engineering)	49
2.3.1 Formalismul OOSE.....	49
2.3.1.1 Modelul cerințelor.....	50
2.3.1.2 Modelul de analiză.....	51
2.3.1.3 Modelul de proiectare și de implementare.....	53
2.3.2 Dezvoltarea sistemelor informatice conform metodologiei OOSE.....	54
2.4 Concluzii	55
Capitolul 3	
Limbajul unificat de modelare (UML)	57
3.1 Arhitectura UML.....	57
3.2 Modelarea cazurilor de utilizare	61
3.3 Modelarea statică.....	66
3.3.1 Diagrama claselor.....	66
3.3.1.1 Clasa	67
3.3.1.2 Atributul.....	69
3.3.1.3 Operația.....	72
3.3.1.4 Relații între clase	75
3.3.1.5 Interfețe.....	88
3.3.1.6 Relații derivate.....	91
3.3.1.7 Restricții de integritate.....	92
3.3.2 Diagrama de obiecte.....	94
3.3.3 Diagrama de structuri compozite	95
3.4 Modelarea dinamică	98
3.4.1 Diagrame de interacțiuni	100
3.4.1.1 Diagrama de secvențe	100
3.4.1.2 Diagrama de comunicare	109
3.4.1.3 Diagrama de ansamblu a interacțiunilor	112
3.4.1.4 Diagrama de sincronizare	114
3.4.2 Diagrama de stare.....	118
3.4.2.1 Diagrama de stare pentru comportament	118
3.4.2.2 Diagrama de stare pentru protocol.....	125
3.4.3 Diagrama de activități	127
3.5 Gestionarea modelelor.....	138
3.5.1 Structurarea în pachete.....	138
3.5.2 Structurarea în modele	141
3.6 Diagrame de implementare.....	141
3.6.1 Diagrama de componente.....	141
3.6.2 Diagrama de amplasare	147
3.7 Realizarea persistenței.....	150

Capitolul 4	
Modelarea afacerilor (BPMN).....	153
4.1 Cadrul general.....	153
4.2 Elemente BPMN.....	154
4.2.1 Obiecte de flux	155
4.2.2 Date	161
4.2.3 Obiecte conectoare	162
4.2.4 Centre de responsabilități	164
4.2.5 Artefacte.....	165
Capitolul 5	
Modelarea arhitecturii sistemelor informatice.....	167
5.1 Cadrul general.....	167
5.2 Arhitectura stratificată.....	167
5.3 Modele de arhitecturi	168
5.3.1 Arhitectura nedistribuită.....	168
5.3.2 Arhitectura distribuită	169
Capitolul 6	
Implementarea diagramei claselor.....	173
6.1 Implementarea diagramei claselor în modelul relațional	173
6.1.1 Clasele	173
6.1.2 Atributele	174
6.1.3 Operațiile.....	175
6.1.4 Relațiile dintre clase.....	175
6.2 Implementarea diagramei claselor în limbaje de programare orientate pe obiecte	179
6.2.1 Clasele	179
6.2.2 Atributele	180
6.2.3 Operațiile.....	183
6.2.4 Relațiile dintre clase.....	184
Capitolul 7	
Rational Unified Process (RUP)	189
7.1 Cadrul general.....	189
7.2 Fazele RUP	191
7.3 Activitățile RUP	193

Capitolul 8	
Studiu de caz – proiectarea unui sistem informatic privind acordarea creditelor pentru persoane fizice	199
8.1 Modelarea proceselor de afaceri.....	199
8.2 Definirea cerințelor.....	201
8.3 Analiza/proiectarea.....	203
8.4 Implementarea	210
Bibliografie	223
Abstract	227
Contents	229